

باسمه تعالی

شرح دعای روز پنجم ماه رمضان از آیت الله مجتهدی

متن و ترجمه دعای روز پنجم ماه مبارک رمضان:

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِينَ وَ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ الْقَانِتِينَ وَ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنْ أَوْلِيَائِكَ الْمُقَرَّبِينَ بِرَأْفَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۱

خدایا در این روز مرا از آمرزش جوینان قرار بده و مرا در این روز قرار بده از بندگان شایسته و فرمان بردار و مرا قرار بده در این روز از دوستان نزدیک؛ به مهربانی خودت ای مهربانترین مهربانان.

۱. اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِينَ؛ خدایا در روز پنجم ماه رمضان من را از مستغفرین قرار بده.

استغفار شرایط دارد؛ کسی که مال حرام خورده با استغفار درست نمی شود، بلکه باید صاحبان مال را راضی کند تا استغفار او پذیرفته شود؛ اگر بدنت از مال حرام فربه و چاق شده است باید با روزه و کم خوردن، آن گوشت های حرام را آب کنی؛ اگر فردی قبلاً شب تا به صبح در مجلس طرب و گناه به سر می برده؛ الان که می خواهد توبه کند باید شبها عبادت کند و احیاء بگیرد تا جبران گذشته بشود.^۲

پس این که می گوئیم؛ خدایا من را از مستغفرین قرار بده به این معناست که واقعاً از گذشته خویش پشیمان باشم و حقوق مردم را ادا کنم؛ طوری نباشد که اگر گناهی کرده ام حالا که به آن گناه فکر می کنم از فکر کردن به آن گناه لذت ببرم؟! باید توبه راستین کرد.

^۱ اقبال الاعمال، ج ۱، ص ۲۶۱؛ با این تفاوت که در کتاب اقبال الاعمال و دیگر مصادر روایی بجای «اولیائک المقربین» عبارت «اولیائک المتقین» آمده است.

^۲ کمیل بن زیاد در ضمن سؤالاتی که از امیرالمؤمنین (علیه السلام) داشته است به بحث استغفار می پردازد که به مناسبت بحث به ترجمه این بخش از روایت اشاره می شود.

(کمیل پرسید) استغفار چیست؟ حضرت فرمودند: استغفار نامی است که معنایش شش جزء دارد، اول پشیمانی بر گذشته، و دوم تصمیم جدی که برای همیشه به آن گناه بازنگردد، و سوم اداء حقوق بین تو و سایر آفریده ها، و چهارم پرداخت حق خداوند در واجبات، و پنجم اینکه گوشتی که از حرام بر بدنت روئیده، آب کنی تا پوست به استخوان بچسبد و سپس گوشت تازه بروی، و ششم اینکه بدنت را تعب عبادت چشانی چنانچه لذت گناه چشانیده ای «تحف العقول» چاپ اسلامی، ص ۱۹۲ «

استغفار زبانی هم تأثیر دارد:

اگر مقید باشید هر روز به تعداد مشخصی استغفار زبانی بکنید خوب است؛ به طوری که هفتاد مرتبه استغفار کردن بعد از نماز عصر خوب است که در روایت هم وارد شده است.^۳

خواص استغفار:

الف- رهایی از غم و غصه

مَنْ أَكْثَرَ الْإِسْتِغْفَارَ جَعَلَ اللَّهُ مِنْ كُلِّ هَمٍّ فَرَجًا؛^۴

کسی که زیاد استغفار کند چهار چیز به دست می آورد؛ خدا غم و غصه را از دل و جان او برمی دارد؛ گاهی بدون هیچ دلیلی احساس غم و غصه کرده ام؛ و استغفار که می کنم؛ حالم خوب می شود شما هم این مطلب را امتحان کنید.

ب- احساس امنیت

وَمِنْ كُلِّ خَوْفٍ أَمْنًا

انسان از خبرهای هولناک می ترسد مثلاً؛ می گویند زلزله ای در راه هست؛ یا آمریکا می خواهد به ایران حمله کند و... اینجا استغفار کن که آن ترس و خوف را برطرف می کند و هیچ اتفاقی هم نمی افتد؛ آمریکا هم هیچ غلطی نمی تواند بکند.^۵

ج- نجات از تنگناهای زندگی

وَمِنْ كُلِّ ضِيقٍ مَخْرَجًا

اگر در زندگی به بن بست خورده ای و مشکلاتت زیاد شده است استغفار کن؛ ازدواج کرده ای و صاحبخانه جوابت کرده؛ هرچه می گردی جا پیدا نمی کنی؟! برو استغفار کن، خدا به دل یکی می اندازد تا مشکل تو را حل کند و... پس اگر در مشکلات و گرفتاری ها هستی و حاجتی داری استغفار کن! البته؛ شرایط استغفار را هم رعایت کن.

د- زیاد شدن روزی

وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛^۶

اگر استغفار کنی؛ خداوند روزی تو را از محلی که گمان نداری می فرستد؛ مثلاً شمای طلبه هم مباحثه خوب نداری اگر اهل استغفار باشی خدا یک هم بحث خوب به شما می دهد؛ زن خوب نصیبت می شود؛ هم سفر خوب پیدا می کنی و...!

این را هم بدانیم که منظور از رزق تنها مال و ثروت دنیا نیست؛ فقط پول نیست! بلکه رزق شامل امور معنوی هم می شود، رفیق خوب رزق است؛ هم سفر خوب رزق است.

^۳ «وسائل الشیعة، ج: ۶، ص: ۴۸۲»

^۴ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ فِي الْمِصْبَاحِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع أَنَّهُ قَالَ مَنْ اسْتَغْفَرَ اللَّهَ بَعْدَ صَلَاةِ الْعَصْرِ سَبْعِينَ مَرَّةً غَفَرَ اللَّهُ لَهُ سَبْعِمِائَةَ ذَنْبٍ بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۱۷۴.

^۵ این بخش در روایت نیامده است و مصدری برای آن یافت نشد.

^۶ منبع: رک: مستدرک الوسائل؛ ج ۵، ص ۲۷۷.

چرا خیروبرکت کم شده است

در قدیم پدران ما دو ساعت به اذان برای عبادت در اتاق خلوت می کردند و یک ساعت بعد از آفتاب از خلوتگاه خود بیرون می آمدند و دنبال کسب و کار می رفتند؛ تاجرهای ما هم این طوری بودند! دعا می خواندند؛ زیارت عاشورا می خواندند و... بعد به محل کسب می رفتند؛ ولی الان چه...؟! لذا خیروبرکت هم کم شده است.

۲. وَاجْعَلْنِي فِيهِ مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ الْفَانِينَ؛

خدایا من را از بندگان صالح خودت قرار بده؛ من را فرمان بردار خودت قرار بده اگر انسان اهل اطاعت خدا باشد؛ خدا هم او را دوست خواهد داشت.

۳. وَاجْعَلْنِي فِيهِ مِنْ أَوْلِيَائِكَ الْمُقَرَّبِينَ؛

خدایا من را از دوستان نزدیکت قرار بده! خداوند دوستان و بندگان دارد که مقربین درگاه الهی هستند ایشان «فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ»^۷ هستند در مقام حضور الهی هستند، در بهشت خاص الهی وارد شده اند، خود بهشت مراتب دارد این گروه که عاشقان الهی بوده اند و عبادت ایشان به خاطر خدا بوده مخاطب به این آیه قرآن هستند «فَادْخُلِي فِي عِبَادِي وَادْخُلِي جَنَّتِي»^۸ اگر داخل در بندگان خدا شدی آنگاه در بهشت خاص الهی هم وارد خواهی شد.

۴. بِرَأْفَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ؛

خدایا این دعاها را با به رأفت و مهربانی خودت مستجاب کن؛ ای کسی که رحمت از همه رحم کنندگان بیشتر است.

در آغوش رحمت الهی قرار بگیریم:

در روایت آمده است که مهربانی و رحمت صد جزو است و در وجود پدر و مادری از آن صد تا قرار دارد، پس ببینید خداوند چقدر مهربان و رحیم است؛ فقط کافی است بگوی «خدا» تا در آغوش رحمت الهی جای بگیری؛ تو اگر یک قدم به سوی خدا قدم برداری خدا، دوان دوان به سوی تو قدم برمی دارد» وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»^۹

^۷ سورة قمر، آیه ۵۵.

^۸ سورة فجر؛ آیات ۲۹-۳۰.

^۹ سورة عنکبوت؛ آیه ۶۹. و کسانی که در راه ما کوشیده اند، به یقین راه های خود را بر آنان می نمایم و در حقیقت، خدا با نیکوکاران است.